

Redegørelse om undersøgelse af Saxo Bank A/S

1. Indledning

Finanstilsynet har i maj 2015 været på undersøgelse i Saxo Bank A/S og undersøgt bankens risikostyring af kunders marginhandel.

På undersøgelsen har Finanstilsynet fulgt op på påbud og risikoplysninger vedrørende bankens risikostyring af kunders marginhandel, som banken fik i maj 2014 efter, at banken ultimo 2013 måtte tage et stort tab på særligt én aftalepartner under bankens White Label Client ordning. En White Label Client er en aftalepartner med tilladelse som værdipapirhandler, der tilbyder bankens online handelsplatforme markedsført i eget navn til egne kunder. Undersøgelsen er desuden gennemført i lyset af, at banken i forbindelse med den schweiziske nationalbanks fjernelse af schweizerfrancens binding til euro den 15. januar 2015 måtte tage endnu et stort tab på kunders marginhandel.

Undersøgelsen har omfattet bestyrelsens fastsættelse af en risikoappetit for marginhandel samt bestyrelsens retningslinjer til direktionen for så vidt angår rammer for kunders marginhandel og videredelegeringen heraf. Undersøgelsen har desuden omfattet bankens risikostyringsfunktion og risikokomiteer med særligt fokus på risikostyringen af kunders marginhandel. Undersøgelsen har også omfattet en vurdering af bankens solvensbehovsopgørelse med henblik på en vurdering af det af banken opgjorte solvenstillæg til dækning af forretningsmodellens særlige risici.

2. Sammenfatning og risikovurdering

Ved bankens marginhandel har kunden mulighed for at geare sin investering ved at investere for et beløb, som er større end det beløb, kunden har stillet som sikkerhed for sin investering. Sikkerhedsbeløbet er marginkravet. Jo højere marginkrav, jo mindre kan kunden geare sin investering. Ved et marginkrav på eksempelvis 2 pct. kan kunden investere for 50 gange det beløb, kunden har stillet som sikkerhed. Det vil sige, at kunden for en beskeden sikkerhedsstillelse kan gennemføre store handler. Det muliggør større gevinster, men også tilsvarende større tab.

Risikoen for banken er, at kunden taber mere end det beløb, kunden har stillet til sikkerhed, hvis banken ikke når at lukke kundens investering, inden kundens sikkerhedsstillelse er tabt. Banken har dermed en potentiel kreditrisiko på kunden.

Kreditrisikoen styres dels af marginkravet dels af bankens aftalte ret til at lukke kundens positioner, hvis kunden er i fare for at tabe mere end det beløb, kunden har stillet til sikkerhed. Hertil kommer diverse stress tests, som banken udfører i forbindelse med den løbende overvågning af den risiko, banken påtager sig ved kunders marginhandel.

Det er Finanstilsynets vurdering, at risikostyringen af kunders marginhandel er afgørende for banken både risiko-, indtjenings- og omdømmemæssigt, og at det derfor er afgørende, at bankens faktiske, påtagne risiko er afstemt med bankens risikostyring og kapitalgrundlag. Finanstilsynet har i den forbindelse noteret sig, at koncernens kapitalgrundlag var tilstrækkeligt til at dække det af banken opgjorte nettotab den 15. januar 2015, hvor den schweiziske nationalbank fjernede schweizerfrancens binding til euro, og at banken efterfølgende har styrket koncernens kapitalgrundlag. Finanstilsynet har også noteret sig, at banken umiddelbart efter fjernelsen af schweizerfrancens binding til euro reducerede bankens risiko via øgede marginkrav og efterfølgende har implementeret yderligere stress tests med henblik på at øge bankens overvågning af risiko i stressede scenarier.

Risikostyringen af kunders marginhandel er kompleks, og det er derfor afgørende, at bestyrelsen har fastlagt en risikoappetit og en klar risikoprofil. Finanstilsynet har noteret sig, at bestyrelsen har fastlagt en risikoappetit i form af rammer for kunders marginhandel, men har givet påbud om, at bestyrelsen skal dokumentere grundlaget for sin beslutning om den fastlagte risikoappetit, herunder sin opfattelse af risikoprofilen. Finanstilsynet har også givet påbud om, at referater fra bestyrelsesmøder udarbejdes inden for rimelig tid efter afholdelse af møderne, og at de afspejler de på møderne førte drøftelser.

Finanstilsynet har desuden givet påbud om, at direktionen ved en videredelegering af rammer for fastsættelsen af marginkrav skal sikre sig, at funktionsadskillelsen mellem bankens risikotagere og bankens risikostyringsfunktion opretholdes. Undersøgelsen har herudover ikke givet anledning til bemærkninger til risikostyringsfunktionens opgaver og ansvar.

Finanstilsynet har også givet påbud om, at overskridelser af rammer for kunders marginhandel skal bringes til ophør hurtigst muligt, og at der straks skal søges en midlertidig bemyndigelse til en overskridelse fra bestyrelsen, hvis overskridelsen ikke kan bringes til ophør straks.

Det er Finanstilsynets vurdering, at den potentielle kreditrisiko i tilfælde af, at banken ikke når at lukke kundens positioner, inden kunden har tabt mere end den stillede sikkerhed, kan vise sig at være væsentlig og derfor skal indgå i vurderingen af solvensbehovets størrelse. Efter drøftelse med Finanstilsynet har banken efter fjernelsen af schweizerfrancens binding til euro øget bankens solvenstillæg til dækning af forretningsmodellens særlige risici fra 150 til 350 mio. kr. Finanstilsynet har givet påbud om, at bankens solvensbehovsopgørelse i højere grad skal beskrive bankens risikostyring af kunders marginhandel og den potentielle kreditrisiko sådan, at solvensbehovsopgørelsen kan ligge til grund for vurderingen af, i hvilket omfang kunders marginhandel er forbundet med risici, som kræver særlig solvensafdækning. Solvensbehovsopgørelsens stress scenarier skal samtidig revurderes i lyset af, at banken inden for forholdsvis kort tid har måttet tage to store tab på kunders marginhandel.

Banken har opgjort koncernens solvensbehov pr. 31. maj 2015 til 13,8 procent mod en faktisk solvens på 20,6 procent.